

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli den 26 Mars 1873, kl. 12 midd.

*Första Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande (N:o 5),
angående Herr A. F. Helanders inom Andra Kammaren
väckta motion om beräkning af allmänna vägars längd
efter hela mil och tiondedels mil, samt om resekostnads-
ersättningsars bestämmande efter samma grund.*

I en af Herr A. F. Helander väckt och af Andra Kammaren bifallen motion (N:o 5) har motionären, under åberopande af de olägenheter, som antagits uppkomma deraf, att afstånd emellan gästgifvaregårdar, som äro belägna helt nära hvarandra, finnas upptagna i sjettedelar, åttendedelar, tiondedelar samt flera olikartade bråkdelar af mil, föreslagit: att, för vinnande af reda och lättnad härutinnan, föreskrift måtte meddelas, att i dagböckerna vid gästgifvaregårdarne, helst redan från 1874 års ingång, afstånden utsättas i hela tal med decimalbråk af milen, hvarvid den vanliga approximationsmetoden skulle begagnas, så att hvad som uppgår till eller öferskjuter en half tiondedel räknas för hel, samt att alla räkningar, som utgifvas af embets- och tjänstemän m. fl., förklaras böra upptaga väglängden för reseersättnings-beräkning i hela mil och tiondedelar af mil, hvarjemte motionären tillkännagifvit, att han med sitt yrkande icke afsett utverkandet af något påbud om de befintliga vägstolparnes borttagande; och har Andra Kammarens Fjerde Tillfälliga Utskott, som ansett motionen fullt tidsenlig, i Utlåtande N:o 9 tillstyrkt bifall till densamma samt föreslagit, att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t anhålla om föreskrift, ledande till iakttagande af hvad i motionen hufvudsakligen innehålles.

Efter att sålunda hafva redogjort för motionen och för det beslut, som af Andra Kammaren fattats i denna till Utskottet öfverlem-

Bih. till Riksd. Prot. 1873. 8 Saml. 2 Afd. 1 Band. 5 Häft.

nade fråga, får Utskottet för sin del anföra: att det visserligen icke betviflar möjligheten af förslaget genomförande på det sätt, som motionären tänkt sig, såframt man icke fäster afseende vid den fortfarande, om ock i hvarje särskildt fall mindre betydelsefulla förlust, som genom tillämpningen af approximationsmetoden skulle uppstå för den skjutande å somliga skjutshåll, emot den vinst, som skulle tillskyndas honom vid andra. Men deremot har Utskottet icke funnit sig ega anledning att instämma med motionären i det omdömet, att det vore ledande till lättnad och reda, att införa decimalräkningen vid bestämmandet af skjutslegan, som är beroende af väglängden, så länge denna ännu stödde sig vid ett annat beräkningssätt, som lagligen är bestämdt och utfördt å milstolparne. Och då enhet, som är eftersträfvansvärd i alla företag, åt hvilka man vill bereda varaktighet och gagn, i detta afseende icke skulle kunna uppnås annorlunda, än genom en omflyttning och förändring af alla dessa märken, hvilket antagligen skulle hafva till påföljd en ny uppmätning af landsvägarne och en ny indelning af vägbyggnadsskyldigheten, hvilket allt icke kunde fela att, jemte tids- och arbetsförlust, medföra större kostnader, än som motsvarades af den ovissa fördel, som af förändringen vore att förvänta; och då det för öfrigt af erfarenheten styrkes, att det fordras lång tid för den allmänhet, som frågan närmast rör, att i sina alldagliga bestyr öfvergå från det föreställningssätt, vid hvilket den är fästad genom bruk och vanor, till ett annat, för densamma främmande, hemställer Utskottet:

att Första Kammaren icke må biträda Andra Kammarens beslut i denna fråga.

På Utskottets vägnar:

J. W. SPRENGTPORTEN.

Reservation:

af Herr *Asplund*, hvari Herrar Grefve *Mörner*, *A. E. K.* och *Hallin* instämt:

“Motionärens förslag går väsendtligen blott derpå ut att, vid ut sättande i dagböckerna af skjutshållens längd, den hos oss i många andra riktningar redan införda decimalräkningen måtte användas sålunda, att de hittills vanliga bråkdelen af milen, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$ m. fl., skulle med tillämpning af den s. k. approximationsmetoden omföras i jemna tiondedelar.

Att detta bör leda till enkelhet, reda och lättnad icke blott vid beräkning af skjutslegan, utan ännu mera vid uppställande af reseräkningar och framför allt vid deras granskning, lärer väl ej kunna förnekas, derest man icke, såsom Utskottet, tillägger milstolparne en betydelse, som de numera ej torde ega och måhända aldrig egt, enär de väl eljest borde finnas uppsatta icke blott på hvar hel, half och kvartmil, såsom nu är föreskrifvet, utan jemväl för hvarje vid nu öflig beräkning af väglängden använd mindre bråkdel af milen.

De farhågor Utskottet hyser för milstolparnes flyttning, landsvägarnes ommätning m. m. såsom en följd af förslaget antagande, synas mig ogrundade. Ej eller kan jag finna, att förslaget bör medföra någon annan afsevärd olägenhet eller uppoffring.

Väl föranleder approximationsmetodens användande på det af motionären föreslagna sätt, att ett skjutshåll kan beräknas högst $\frac{1}{20}$ mil längre eller kortare än hittills; hvilket med ett och annat öre förhöjer eller förminskar den för samma håll nu utgående skjutslega. För den resande och det allmänna må väl dessa små vaxlingar föga betyda, helst de oftast torde i någon mån utjemna hvarandras verkan. För den skjutsande åter, som framgent kan blifva utsatt för den i och för sig obetydliga minskningen, kan detta väl i längden betyda något, helst fördelarne af förändringen i ringa eller ingen mån tillgodokomma honom; men då Andra Kammaren, som väl får förutsättas hafva noga beaktat denna inverkan på de skjutsskyldiges fördelar, godkänt förslaget, torde berörda omständighet ej förtjena särdeles afseende. I allt fall lärer Kongl. Maj:t, derest den ifrågavarande åtgärden anbefalles, kunna tillämpa approximationsmetoden på något annat, för den skjutsande mera gynnsamt sätt, der så skäligen pröfvas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, vågar jag vördsamt tillstyrka,

att Första Kammaren må biträda Medkammarens beslut, som har följande lydelse: »att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om utfärdande af föreskrift derom, att allmänna vägars längd emellan gästgifvaregårdar skall beräknas i hela mil och tiondedelar af milen, samt att, i sammanhang dermed, Kongl. Maj:t behagade förordna, att i embets- och tjenstemäns reseräkningar, äfvensom i andra räkningar, hvilka afse ersättning för resekostnader af Kongl. Maj:t och Kronan, allmänna inrättningar och kassor, väglängden skall på enahanda sätt beräknas.»